

॥ ३४ ॥ राजसंश्रयदेव राजवश्यानां पराज्ञयाकुर्वतीनां शुभमशुभंवेतिशेषः ॥ ३५ ॥ पुरस्तादुष्कृतेन दुष्कृतेनेत्यर्थः ॥ ३६ ॥ रावणस्यदासीनामेतत्तर्जनादिकं दशायोगात्कर्म परिपाककालसंबन्धात् प्राप्तव्यमिति मयानिश्चितं अतस्तत्कालसंबन्धादेव दुर्बलेवाहंतन्मर्षयामीत्यर्थः ॥ ३७ ॥ राक्षसीतर्जने राजाज्ञामूलत्वमन्वयव्यतिरेकाम्यादर्शयति ॥ आज्ञमिति ॥ ३८ ॥ ईदृशेविषये क्षमैवोचितेति इतिहासमुखेनाह ॥ अयमिति ॥ ३९ ॥ श्लोकमेवाह ॥ नपरइति ॥ कचिदरण्येव्याघ्रानुद्भूतः कश्चिद्व्याधोऽक्षारूढवक्षमारुहत् वक्षमूलगश्चव्याघ्रोवक्षस्थंऋक्षं वन्यानामस्माकंशत्रुमुन्व्याधं वक्षात्पातयेत्यब्रवीत् ॥ एवमुक्तोऋक्षः स्वावस्थानगतमेनंनपातयिष्यामि तथात्वेधर्महानिः स्यादित्युक्त्वासुष्वा

घातयेतीव्ररूपाभिर्याभिस्त्वंतर्जितापुरा ॥ इत्युक्तासाहनुमत्तारुपणादीनवत्सला ॥ हनूमंतमुवाचेदं चिंतयित्वा विमृश्य च ॥ ३४ ॥ राजसंश्रयवश्यानां कुर्वतीनां पराज्ञया ॥ विधेयानां च दासीनां कः कुप्येद्वानरेत्तम ॥ ३५ ॥ भाग्यवैषम्यदोषेण पुरस्तादुष्कृतेन च ॥ मयैत त्प्राप्यते सर्वस्वरुतं ह्युपभुज्यते ॥ ३६ ॥ मैवं वद महाबाहो देवीत्येषा परागतिः ॥ प्राप्तव्यं तु दशायोगान्मयैतदिति निश्चितं ॥ दासीनां रा वणस्याहं मर्षयामीह दुर्बला ॥ ३७ ॥ आज्ञां पराक्षसेनेह राक्षस्यस्तर्जयंति मां ॥ हते तस्मिन्नकुर्वेति तर्जनं मारुतात्मज ॥ ३८ ॥ अयं व्याघ्रसमीपे तु पुराणो धर्मसंहितः ॥ ऋक्षेण गीतः श्लोकोऽस्ति तन्निबोध पुर्वंगम ॥ ३९ ॥ न परः पापमादत्ते परेषां पापकर्मणां ॥ समयोरक्षित व्यस्तु संतश्चारित्रभूषणाः ॥ ४० ॥ पापानां वा शुभानां वा वधार्याणामथापि वा ॥ कार्यकारुण्यमार्येण न कश्चिन्नापराध्यति ॥ ४१ ॥

प ॥ सुप्तं ऋक्षं पातयेति व्याघ्रनोदितो व्याधोऋक्षमपातयत्सऋक्षोऽभ्यासबलेन शाखांतरमवलंब्य नापतत् ॥ तदनंतरं कृतापराधमेनं पातयेति पुनर्व्याघ्रिणोक्तोऽपि ऋक्षो बहुशः कृ तापराधमप्येनं तुभ्यं न दास्यामीत्यभिधाय ररक्षेति पौराणिकी गाथेति तीर्थस्तत्रत्योयं श्लोकः ॥ परेषां पापकर्मणां परानुद्दिश्य पापं कुर्वतां परः प्राज्ञः पुरुषः पापं प्रत्यपकाररूपं ना दत्ते न करोति समयः अपकर्तृष्वपि प्रत्यपकारवर्जनरूप आचारो रक्षितव्यस्तु रक्षितव्य एव ॥ हियतः संतश्चारित्रभूषणाः ॥ ४० ॥ पापानां वा शुभानां वेति ॥ शुभेष्विव पापेषु वधार्ये ष्वपि आर्येण कारुण्यं कार्यं कर्तव्यं ॥ इतरौ वा शब्दौ वाक्यालंकारे ॥ ननु सापराधेष्ववश्यं दंडः कार्योऽत आह ॥ न कश्चिदिति ॥ कश्चिदपि नापराध्यतीति न सर्वोऽप्यपराध्यत्ये वेत्यर्थः ॥ तस्मात्सर्वत्र दयैवोचितेति भावः ॥ ४१ ॥